

5.Sınıf Müzik Konu Özetleri

1.Ünite

1.İstiklal Marşı

İSTİKLAL MARŞI'NIN YAZILIŞI VE KABULÜ

Kurtuluş Savaşı devam ederken, Millî Eğitim Bakanlığı millî bir marş ihtiyacı duydu. 1921 yılında ödüllü bir şiir yarışması düzenledi ve yarışmaya 724 şair katıldı. Ancak içlerinde millî marş olabilecek bir eser bulunamadı. Bakan Hamdullah Suphi Bey, Mehmet Âkif'in yarışmaya ödül koyulması nedeniyle katılmadığını öğrenince şaire yazdığı mektupta ödül konusunun uygun bir şekilde çözümlenebileceğini ve yarışmaya katılmasını istedi. Bunun üzerine Mehmet Âkif ikâmet ettiği Taceddin Dergâhı'nda İstiklal Marşı'nı yazdı.

Marş mecliste ilk kez Hamdullah Suphi Bey tarafından okunduğunda büyük heyecan yarattı. Her defasında sürekli alkışlanarak tam 4 kez okundu.

12 Mart 1921'de yapılan oylamada İstiklal Marşı olarak kabul edildi ve yine Hamdullah Suphi Bey tarafından ayakta alkışlanarak okundu.

Marş kabul edildikten sonra yarışma ödülü olan 500 lira Mehmet Âkif'e verilmek istendi fakat Âkif kabul etmedi. Kanunen bu paranın kendisine ödenmesi gerektiği için de almak zorunda kaldı. Ama paranın tamamını Hilâl-i Ahmer bünyesinde çalışan Dar'ül Mesai adında yoksulluk ile mücadele eden bir hayır kurumuna bağışladı.

Âkif, son günlerinde, hasta yatağında yatarken kendisine İstiklal Marşı için "Acaba yeniden yazılsa daha iyi olmaz mı?" diye bir soru soruldu. Âkif'in cevabı, bu marşın anlamını ve önemini en iyi şekilde anlatan bir vecize dir:

"Allah, bir daha bu millete bir İstiklal Marşı yazdırmaz!"

Mehmet Âkif Ersoy (1873-1936), vatan sevgisini dile getiren birçok şiirinin yanı sıra İstiklal Marşı'mızı yazarak; millî birlik ve beraberliğimiz ile manevi değerlerimizi en iyi şekilde ifade eden şairlerimizden biri olmuştur.

İstiklal Marşı'mızın bestecisi Osman Zeki Üngör (1880-1958) ise; besteci, orkestra şefi ve keman virtüözüdür. İstiklal Marşı'ndan başka birçok marş ve okul şarkısı bestelemiştir.

Prozodi: Bir müzik eserinde hece vurgularının; müzik, vurgu ve yükselişleriyle uyuşmuş olmasına denir.

İstiklal Marşı'nın ilk bestesi Ali Rıfat Çağatay'a aittir.1924'ten 1930'a kadar kullanılmıştır. Türk müziği çalgıları ile seslendirilmiştir.

1.Ünite

2.Ses Nasıl Oluşur

Tiyatro ve konser salonlarının mimarisi, konuşmaların ya da seslerin iyi bir kalitede işitilebilir ve anlaşılır olması için tasarlanmıştır.

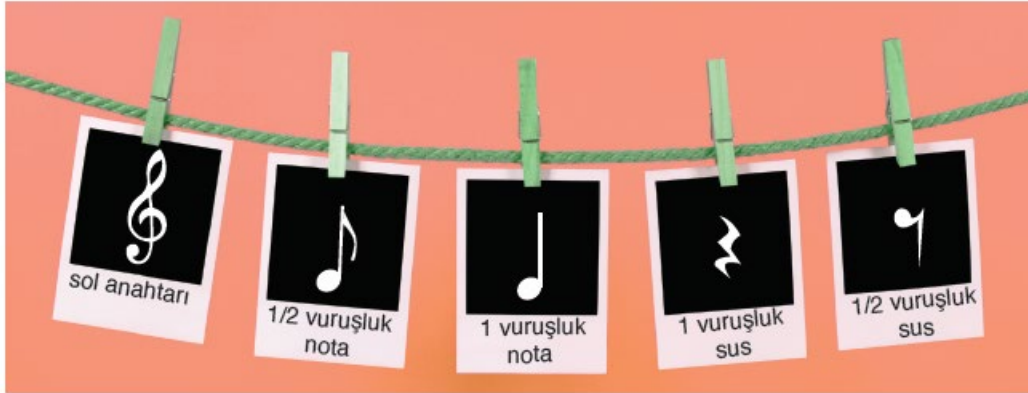
Kapalı mekânlarda hiçbir eşya bulunmadığı zaman ses yankılanır. Bu ortamlarda uygun malzeme ve eşyalar kullanıldığında yankılanma olmaz.

Selçuklu ve Osmanlı mimarisinde seslerin kaliteli duyulabilmesi konusuna büyük önem verilmiştir. Binlerce insanın ibadet ettiği camiler, sesin yayılma özellikleri dikkate alınarak inşa edilmiştir.

Titreşen cisimler ses üretir. Cisimlerin titreşmesiyle meydana gelen ses dalgalarının hava yoluyla kulağımıza ulaşması, sesleri duymamızı sağlar.

1.Ünite

3.Müzikte Notalar ve Süreler

5. Çizgi _____ 4. Aralık
4. Çizgi _____ 3. Aralık
3. Çizgi _____ 2. Aralık
2. Çizgi _____ 1. Aralık
1. Çizgi _____

RE NOTASI

Dizekte 1. çizginin altına yazılan notadır.

Mi NOTASI

Dizekte 1. çizgiye yazılan notadır.

BİRLİK NOTA: 4 vuruşluk nota

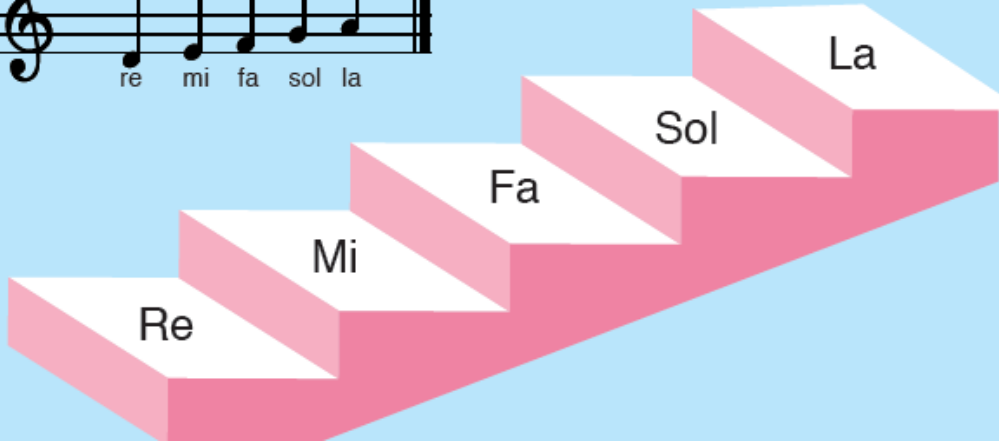
BİRLİK SUS: 4 vuruşluk sus

İKİLİK NOTA: 2 vuruşluk nota

İKİLİK SUS: 2 vuruşluk sus

4/4 LÜK BASİT ÖLÇÜ

4 tane

4'lük (1 vuruş) nota

$\frac{4}{4}$ = Dört dörtlük ölçü, içinde dört tane dörtlük (1 vuruş) oranında nota ve sus bulunan ölçüdür.

1 4

3 2

$\frac{4}{4}$ 'lük ölçünün vuruşları; şekildeki oklar yönünde el ile yapılır.

ÖRNEK:

İnsanların doğarken çıkardıkları ilk sesler öteden beri ölçülmekte ve bunlar üzerinde çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Bebeklerin doğarken çıkardıkları ilk sesin, titreşim sayısı bakımından "La" (440 Hz) sesine eşdeğer olduğunu ve bu sesin aynı zamanda evrenin eksen sesiyle uyduğunu biliyor muydunuz?

2.Ünite

1.Ritim Oluşturalım

Ritim sadece bir müzik terimi değil, doğada ve evrende var olan bir olgudur. Kalp atışı, gece ve gündüzün hiç durmadan birbirini izlemesi, nefes alış ve verişimiz buna örnektir. Müzikte ritim ise çeşitli aletlere vurarak çıkarılan, düzenli ve akıcı seslerin oluşturduğu bütündür.

2.Ünite

1.Hız ve Gürlük

Çalarken ve söylerken seslendirdiğimiz eserlerin ne anlatmak istediğini iyi yansıtabilmek için hız ve gürlük basamaklarına ihtiyaç duyarız. Eserleri her zaman çabuk ya da yavaş hızda; kuvvetli ya da hafif gürlükte seslendiremeyiz. Orta hızda ya da orta gürlükte seslendireceğimiz eserler de vardır.

orta hız = moderato
orta gürlük = mezzo forte (mf) olarak adlandırılır.

Giderek kuvvetlenme (crescendo) : Sesin giderek kuvvetlenmesi demektir.
[kreşendo]

“ ” işareti ile gösterilir.

Giderek hafifleme (decrescendo) : Sesin giderek hafiflemesi demektir.
[dekreşendo]

“ ” işareti ile gösterilir.

Giderek hızlanma (accelerando) : Giderek hızlanma demektir.
[acelerando]

Giderek yavaşlama (ritardando) : Giderek yavaşlama demektir.
[ritardando]

3.Ünite

1.Atatürk ve Müzik

Atatürk klasik Türk Musikisini çok severdi. Şarkı ve türküleri dinlemekten büyük zevk alan Atatürk, zaman zaman okunan şarkılara eşlik etmiş, oynanan halk oyunlarına katılmıştır. Bazı Rumeli türküleri onun sayesinde notalara dökülmüş ve müzik repertuarında yer almıştır. Mustafa Kemal ATATÜRK; “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” sözü ile sanata verdiği önemi dile getirmiştir.

4.Ünite

1.Belirli Gün ve Haftalar

Belirli gün ve haftalar toplum değerlerine yönelik kutlama ve anma günleridir. Bu günlerde düzenlenen etkinliklerle dini ve millî bayramlarımızın, gelenek ve göreneklerimizimizin toplumsal yaşamımızdaki önemini kavrarız.

4.Ünite

2.Şarkılarda Bölümler

Bazı şarkılar ve türküler birbirini tamamlayan en az iki müzik cümlesinden oluşur. Bu cümleler de şarkı ve türkülerin bölümlerini oluşturur.

4.Ünite

3.Farklı Müzik Türleri

Müzik, en eski tedavi yöntemlerinden biri olup pek çok eski çağ medeniyetlerinde kullanılmıştır. Osmanlı İmparatorluğunda hastaların müzikle tedavi edildiği bimarhanelerin olduğunu biliyor muydunuz?

4.Ünite

4.Bestele Kaydet

Yaptığınız araştırma ve kayıtlarda güvenli internet kullanımı ile ilgili şu uyarılara dikkat ediniz:

- 1-Kişisel bilgilerinizi paylaşmayınız.
- 2-Ödül ve hediyelere aldanmayınız.
- 3-Tereddüt ettiğiniz konularda ailenizden yardım alınız.
- 4-Şifrelerinizi paylaşmayınız.
- 5-Kullandığınız programların yasal ve lisanslı olmasına dikkat ediniz.

Kara Japonca'da boş demektir.

Karaoke kelimesi ise boş orkestranın kısaltılmasıdır.